

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 14 grudnia 2015 r.

Adam Bodnar

VII.5002.6.2015.AMB

**Pan
Konstanty Radziwiłł
Minister Zdrowia**

ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

Zgodnie z doniesieniami medialnymi, które pojawiły się w ostatnich dniach, Ministerstwo Zdrowia zamierza od połowy przyszłego roku zaprzestać finansowania ze środków publicznych procedury *in vitro*, określonej przepisami ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o leczeniu niepłodności (Dz. U. poz. 1087). Stanowisko takie wyrazić miał Pan Minister podczas odbywającego się w dniu 1 grudnia 2015 r. posiedzenia sejmowej komisji zdrowia (zob. A. Krawczyk, *Stowarzyszenie Nasz Bocian o wstrzymaniu refundacji in vitro*, „Gazeta Wyborcza” z dnia 2 grudnia 2015 roku). Ponadto, do Rzecznika Praw Obywatelskich docierają informacje, wedle których Ministerstwo planuje wesprzeć rozwój innych niż *in vitro* metod leczenia niepłodności.

Celem rządowego programu leczenia niepłodności było umożliwienie skorzystania z procedury zapłodnienia pozaustrojowego, tj. z metody będącej nierzadko jedyną umożliwiającą posiadanie spokrewnionego genetycznie potomstwa – także parom, których nie stać na pokrycie z własnych środków kosztów leczenia (według różnych danych koszt zapłodnienia pozaustrojowego – przy zastosowaniu leków refundowanych – waha się między 6.000 a 9.000 zł w zależności od sytuacji klinicznej pacjenta; źródło: dane udostępnione na stronie Kliniki Bocian w Warszawie). Finansowanie leczenia, pierwotnie przewidziane do końca czerwca 2016 roku, decyzją Ministra Zdrowia zostało przedłużone do dnia 31 grudnia 2019 roku. Ministerstwo zwróciło wówczas uwagę na konieczność kontynuowania dobrych i skutecznych rozwiązań. Minister Zdrowia argumentował, że decyzja o skorzystaniu z procedury zapłodnienia pozaustrojowego należeć winna do osób, które nie mogą posiadać dzieci, zaś rządowy program leczenia niepłodności umożliwia właśnie podjęcie takiej decyzji. Minister w następujący sposób uzasadniał przedłużenie finansowania procedury *in vitro* ze środków publicznych: „Kierowałem się, podobnie jak moi współpracownicy, odpowiedzialnością wobec

potrzebujących. Proszę pamiętać, że w naszym społeczeństwie jest spora grupa rodziców pragnących mieć dziecko, u których naturalne metody okazują się nieskuteczne. Kontynuacja tej metody pozaustrojowego zapłodnienia daje tę możliwość, zwłaszcza, że we wszystkich krajach UE tego typu działania są prowadzone i kontynuowane” (źródło: portal www.tvn24.pl, data publikacji: 3 listopada 2015 r.)

Warto podkreślić, że **według danych Ministerstwa Zdrowia, w wyniku skorzystania przez pary z rządowego programu leczenia niepłodności do dnia 1 grudnia 2015 roku na świat przyszło ponad 3.700 dzieci, zaś obecnie w trakcie leczenia jest ponad 17.000 par.** Zaprzestanie finansowania procedury zapłodnienia pozaustrojowego ze środków publicznych spowoduje, że wiele osób, które obecnie poddane są leczeniu, nie zdąży w pełni wykorzystać przewidzianych przez program możliwości, w tym w szczególności nie będą oni mogli skorzystać z gwarantowanych trzech prób procedury wspomaganego rozrodu. Ponadto, konsekwencją planowanej decyzji Ministerstwa będzie, mając na uwadze rynkową cenę takiego zabiegu, powrót do sytuacji, w której dostępność do metody *in vitro* ograniczona będzie jedynie do wąskiego kręgu zamożnych osób.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1648 ze zm.), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o przedstawienie wyjaśnień dotyczących przyczyn, dla których Ministerstwo Zdrowia ma zamiar zrezygnować z finansowania ze środków publicznych procedury zapłodnienia pozaustrojowego oraz wskazania racji przemawiających za wsparciem innych niż *in vitro* metod leczenia niepłodności.

Podpis na oryginale